

№.121

**BUDUJMY
OJCZYZNĘ**

zgoda i praca!

.....

KALENDARZYK

- 30 N Katarzyny Seneć
- 1 P Filipa i Jakuba A.
- 2 W Zygmunta Kr.
- 3 S Opieki św. Józ.
- 4 C Florjana M.
- 5 P Piusa V P.
- 6 S Jana Apost.

Cena prenumeraty:

w Łodzi

kwartalnie Mk 1260
Miesięcznie „ 420
za roznośnienie
30 mk. miesięcznie
z przes. poczt.
kwartalnie mk. 1500
Miesięcznie „ 500
poza Łodzią egz. 22

w Ameryce

dolara miesięcznie

Konto Pocztow. Kasy
Oszczędności 60.594.
Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

REDAKCJA

w ŁODZI

Al, Keściuszki

TELEFON 28

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Czwartek, dnia 4 maja 1922 roku

Ogłoszenia przyjmuje administracja do godz. 6-ej; po 6-ej dolicza się 50%

Za terminowe wychodzenie ogłoszeń i ofiar administracja nie odpowiada.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Dziwne metody i pretensje.

(p) „Przegląd Miesięczny“ organ krajowego związku przemysłu włókienniczego zamieszcza następujący komunikat Komisji Rewindykacyjnej przy głównym urzędzie likwidacyjnym:

W ostatnich czasach zdarzył się fakt, że rząd niemiecki zwrócił się bezpośrednio do przemysłowca polskiego w Łodzi z żądaniem zwrotu otrzymanej przez niego w swoim czasie zapłaty za zarekwirowaną maszynę podlegającą rewindykacji na podstawie art. 238 traktatu wersalskiego. W piśmie odnośnym rząd niemiecki przedstawia sprawę w ten sposób, jakoby zwrot maszyny był uzależnionym od zwrotu wyżej wspomnianej zapłaty.

Komisja rewindykacyjna zwraca uwagę wszystkich zainteresowanych osób, że restytucja przedmiotów wywiezionych jest obowiązkiem Niemiec, wynikającym z przepisów traktatu wersalskiego, a nie z umowy z osobami poszkodowanymi; że traktat wersalski nie warunkuje obowiązku restytucji żadnymi świadczeniami wzajemności, lecz przeciwnie, stanowi, iż z tytułu restytucji żaden kredyt dla Niemiec nie powstaje, że wreszcie rząd niemiecki sprawy wynikające z traktatów międzynarodowych, a w szczególności sprawy restytucji, może załatwiać jedynie z rządem polskim, a nie z prywatnymi osobami.

Wszelkie zatem pretensje, czy propozycje, z którymi rząd niemiecki zwraca się do osób poszkodowanych nie mają żadnej wartości prawnej i winny być przez nie bez wszelkiej odpowiedzi przekazywane do centralnego biura komisji rewindykacyjnej (Warszawa Jana 8), jako do właściwego organu rządu polskiego.

W wojnie z samym sobą.

(o) W dwa i pół miesiąca po uratowaniu Warszawy przez polskie wojska — poseł P. PS. Zuławski na Kongresie Międzynarodówki Zawodowej w Londynie „głosuje za wnioskiem wyrażającym gorące podziękowanie tym organizacjom socjalistycznym, które w czasie ofensywy bolszewickiej na Polskę, wstrzymały do wóz broni i amunicji dla wojska polskiego“.

Obecnie na Kongresie amsterdamskiej Międzynarodówki, który odbywa się w Rzymie, delegat polski Zuławski dał wyraz żalowi z powodu bojkotowania w swoim czasie przez Związek transportów amunicji idących do Polski, która wstrzymywała falę bolszewicką, podczas gdy amunicja przeznaczona do Rosji sowieckiej dochodziła swobodnie na miejsce swego przeznaczenia.

Krytym sztychem.

Zabiegł Lloyd George, a w sprawie Wilna i Galicji Wschodniej.

PARYŻ, 3 maja. — W ostatnich dniach p. Lloyd George poruszył w Genewie sprawę Małopolski Wschodniej i Wileńszczyzny. Jest prawdopodobne, że poruszy on je także bądź to na Zjeździe w Genewie, bądź w Lidze Narodów. Francja jednak jest stanowczo temu przeciwna i w tym duchu Poincaré udzielił w ostatnich dniach instrukcji p. Barthou. 8

W Związku z tem, wyjechał do Genewy, jak donosił nam poseł polski w Paryżu hr. Zamoycki, powołany przez ministra spraw zagranicznych p. Skirmunta.

Członkowie zaś Delegacji Polskiej w Genewie pracują bardzo pilnie nad poruszoną sprawą. Odbywają się bezustanne narady.

Równocześnie ustęp listu Cziczeryna, dotyczący Wileńszczyzny oraz Galicji Wschodniej brzmi dosłownie, jak następuje:

„Delegacja rosyjska życzyłaby sobie przypomnieć, że nawet w samej Europie okupacja wojskowa ziem obcych i zgnicenie siłą praw mniejszości narodowych pociągają za sobą i czynią nieuniknionymi w przyszłości powstania i krwawe rozprawy. Wystarczy wskazać na wyniki okupacji Wileńszczyzny przez polskiego generała Żeligowskiego, okupacji przeszkadzającej ludności miejscowej w swobodnym wywiedzeniu swej woli i zdecydowaniu o swoim losie. To samo dzieje się w Galicji Wschodniej której przedstawiciele mogliby prawdopodobnie dostarczyć konferencji protestów bardziej uprawnionych i uzasadnionych, aniżeli protesty Jordanji“.

**Tajemnicze podróże
pomysłowego businessmana z Londynu.**

GENEWA Po odjeździe p. Barthou krąży tutaj pogłoska, że Lloyd George dziś jeszcze opuści Genewę na przeciąg 48 godzin. Cel tej podróży jest nieznany. Jednakowoż w kołach delegacji angielskiej dementuje się stanowczo wiadomość jakoby Lloyd George wyjechał do Paryża lub Londynu. W kołach włoskich utrzymują, że Lloyd George dawniej już zamierzał zwieźć wraz z żoną i córką Florencją i być może użyje obecnie przerwy w naradach dla odpoczynku. W każdym razie zdaje się być rzeczą pewną, że Lloyd George nie opuści Włoch, co nie wyklucza jednak możliwości, że uda się na granicę francuską celem spotkania się z Poincaré.

sprostowana wiadomość o wyjeździe Lloyd George'a na przeciąg 48 godzin. Jednocześnie zarówno w kołach angielskich jak i włoskich zachowuje się ścisłe milczenie co do celów podróży Lloyd George'a.

Anglja po stronie Niemiec.

WIEN 2 (PAT) „Noue Freie Presse“ donosi z Londynu. Chamberlain, oświadczył w Izbie gmin, że rząd angielski nie byłby skłonny pójść razem z Francją, gdyby ta chciała obświadczyć zagłębie Ruhry.

**Konieczność przymierza Francji,
Polski i Małej Ententy.**

Międzywierszowe uwagi Stambullńskiego.

GENEWA, 2 (PAT) Przedstawiciel polskiej agencji telegraficznej uzyskał wywiad z przewodniczącym delegacji bułgarskiej, Stambullńskim, który oświadczył, co następuje:

Co się tyczy traktatu rosyjsko-niemieckiego, to nie przypuszczam, ażeby on miał cele agresywne. Znam Polskę i Polaków jako naród rycerski, który dał dowody, że wojny się nie boi. Podobnie do Bułgarii, która w wojnach ostatnich czterdziestu lat odniosła szereg zwycięstw, lecz co zdobyła heroiczna armia bułgarska, to niestety, straciła dyplomacja. Niech to będzie przykładem dla Polski. Jeżeli dyplomacja polska zapewni ojczyźnie silne sojusze, wówczas Rosja i Niemcy nie odważą się na atak. Wybierając sojuszników powinno się brać pod uwagę nie tylko potęgę danego państwa, ale w szczególności przyjaźń. Bułgaria wierzy w potęgę Polski, co się tyczy wejścia Bułgarii do małej ententy, to sądzę, że udział tego państwa zmniejszyłby pewne szerszości polityczne bałkańskie. Obecnie Bułgaria nie miałaby interesu wchodzić do małej ententy, mógłby jednak powstać nowy sejm rozszerzony, w którym Polska odegrałaby wielką rolę. Co do konferencji genezyńskiej i spraw, które ma rozstrzygnąć. Stanowisko Bułgarii jest jasne. Oczywiście moja misja przyjąć warunki jako wynik przegranej wojny, domagać się jednak będzie odroczenia wyplat odszkodowawczych.

O ile konferencja doprowadzi do pakta gwarancyjnego, wówczas pomimo wielu konfliktów wynik konferencji uznać trzeba będzie za dodatni (7)

GENEWA (PAT) Przewodniczący delegacji rosyjskiej Cziczeryn przesłał komisji politycznej notę w sprawie Gruzji, który stanowi nie jako expos sytuacji na Kaukazie.

Dalszy ciąg depeza na str. 2.

CHŁOPSKA TABAKIERA.

Najleńsze głowy Rzeczypospolitej poca się miesiącami całymi nad zrównoważeniem bilansu naszego państwa, nad znalezieniem jakiegoś modus vivendi, które by pozwoliło ostatecznie związać koniec z końcem.

Szyfowa ta praca, jak dotąd jednak, nie jest uwieńczona dodatnim rezultatem, aczkolwiek wprowadzono masę oszczędności, zlikwidowano masę urzędów, wprowadzono szereg podatków zwyczajnych, nadzwyczajnych, jednorazowych, danin, pensje urzędników ograniczono do minimum—wszystko napróżno!

Od czasu „wstąpienia na tron“ p. Michałskiego zmuszeni byliśmy mimo wszelkich wysiłków wydrukować banknotów z górą na 100 miliardów, a w perspektywie mamy dalszą zubożną pracę w tym kierunku.

Naturalnym skutkiem ciągłej inflacji banknotów jest drożyzna, która w ostatnich dniach znów zastraszająco robi postępy, wywołując, jak to leży w trybie rzeczy, strajki, niepożądane starcia ekonomiczne, złowrogi ferment uliczny i w rezultacie znów dalszą drożyznę.

Wszystkie powyższe zjawiska społeczne dowodzą niezbicie, że organizm naszego państwa nurtuje jakieś poważniejsze niedomaganie, jakaś głębsza choroba, symptomatami której są jedne i te same objawy ekonomiczne. (5)

Baczniejsze przyjrzenie się cyfrom podatkowym, odrazu jednak wskaże nam przyczynę złego: otóż sumy dochodów skarbowych z miast i wsi zmalały niepomniernie, zwłaszcza dotyczy to wsi, której współudział w utrzymywaniu państwa można porównać bez grubej przesady z... dochodami konsularnymi w naszych placówkach zagranicznych.

Przedstawiciele ludu Wiejskiego, Bryle, Mizery, i inne kotary, podnoszą przy każdej próbie podwyższenia podatków bezpośrednich gruntowych, niebawem wrzask i larum w Sejmie i rozdzierając dawno nie prane szaty, na swej stokrotnie dłuższej nie mytej pierś — obwieszają, iż przed wojną płacili tylko rubla od morgi, a teraz więcej jak trzydzieści marek — to oni płacić nie mogą i nie będą, ba i tak już dają dużo, zresztą niech płacą obszarnicy, miejskie ciaruchy, zresztą kto chce byle nie nieodrodni potomkowie Bartosza Głowackiego.

Tu zazwyczaj powstaje zamało jeszcze opisy Bardel...

Powstaje Bardel i dowodzi, jak na dłoń i ze najwięcej pokrzywdzoną jednostkę w naszym państwie jest chłop, że on „swojemu piersiamy“ obronił Rzeczpospolitą od najazdu bolszewickiego, że miasto spekuluje na dobroduszości chłopca i że wogóle wszelkie prawne załatwienie tej kwestji oni uważają za obrazę i osobistą prowokację Pana Boga i jedynym środkiem uregulowania tych zawikłanych stosunków socjalnych uważają „rzeź baranów, jak w 1846 roku“...

I gdyby, jeszcze po tych przekonywających argumentach, ktokolwiek ośmielił się cokolwiek pisnąć, to go niewątpliwie dokończy wice-Witos i „magister elegantiarum“ z Polsk. Stron. Ludowego, znakomity długoreki i szybkonogi wapaśnik Bryl.

Chłop za swoje produkta bierze złotem często dwa razy tyle złotem co przed wojną naprz. kartofle — ale płacić podatki to on by chciał i życzył sobie gorąco, aby było po starciu w rublach... sowieckich.

I do tej chwili — póki nie zmusimy chłopca do płacenia podatków takich — jak przed wojną t. j. o ile podatki z ziemi nie będą ściągane w złocie — o równowadze budżetowej marzyć nie możemy, gdyż chłopci stanowią dzisiaj najzamożniejszą warstwę społeczeństwa i jest ich zgórą 70 procent.

I dzisiaj p. minister Michalski musi sobie jasno uświadomić, gdzie leży niedomaganie jego budżetu, gdzie i komu należy zawdzięczać dal-

sze emisje biletów bankowych, z jakich źródeł płyną mętne fale drożyzny, zalewające i niszczące kraj nasz cały...

Dlatego dewizę przyszłych dni, celem najbliższej polityki państwa, powinno być podporządkowanie egoistycznych zapędów chłopów interesom ogółu Polski i namacalne im wytłumaczenie, że nawet chłopska tabakiera nie powinna zapomnieć o celu, dla którego istnieje. (1) A. S.

W sprawie memorandum.

Instrukcja Poincarego

PARYŻ 3 (PAT) Poincare zwrócił się telegraficznie do delegacji francuskiej w Genui o poczynienie kroków u sprzymierzonych aby memorandum do delegacji sowieckiej nie zostało wysłane przed przyjęciem go do wiadomości przez gabinet francuski. Według instrukcji, przedstawiciele Francji mają wystąpić z odpowiednią deklaracją. Jeśli zaś ta deklaracja zostałaby nieuznana poczynić mają wszelkie zastrzeżenia w stosunku do propozycji zawatrych w memorandum, specjalnie zaś w art. 6. Ponieważ delegat Belgji, Japonji, nie zgodził się na klauzulę zawartą w tym artykule Poincare że uważa stanowisko rządu francuskiego musi być pełne rozrwy do czasu do pełnego wyjaśnienia sprawy. Ponieważ zdaniem Poincarego wszelkie różnice poglądów z Belgją są specjalnie przykre. Poincare jest zdecydowany rozstrzygnąć tę sprawę ostatecznie. Zapewniają nawet, że wieczorem lub w nocy prześle Poincare delegacji francuskiej instrukcje całkowitego przyjęcia punktu widzenia belgijskiego delegata Jaspary.

Poincare uważa nadal, że zwołanie Rady Najwyższej nie jest obecnie wskazane i że należy oczekiwać upłynięcia terminu 31 maja i decyzji komisji odszkodowań.

Zdaniem Poincarego wymiana zdań co do ewentualnych sankcji w razie uchybienia ze strony Niemiec byłaby obecnie bezskuteczna, tak samo jak i dyskusja nad traktatem niemiecko-sowieckim. Przed rozpoczęciem dyskusji należy zaczekać na rezultaty konferencji genueńskiej. (12)

GENUA 3 (PAT) Pomimo nieobecności Belgów po zgłoszeniu zastrzeżeń przez Barthou, oraz wobec przyjęcia poprawki francuskiej głoszącej, że wykluczone jest przyznanie przez sowieckie tytułu własności innej osobie niż poprzedniemu właścicielowi, komisja rzeczoznawców przyjęła memorandum do so-wietów. Na wniosek delegata szwajcarskiego memorandum będzie dotęczone delegacji rosyjskiej dziś wieczorem

GENUA (PAT) Artykuł 8 przygotowane go memoriału dla delegacji rosyjskiej traktuje o sądownictwie rozjemczym, normując tę sprawę w następujący sposób: w sprawach dotyczących własności prywatnej będą rozstrzygały mieszane trybunały rozjemcze, zaś w sprawach uregulowania kwestji moratorium i długów państwowych rosyjskich, będzie rozstrzygał utworzony w tym celu mieszany komitet rozjemczy, którego prezes zarządzany będzie przez prezydenta Stanów Zjednoczonych. (12)

Rozmowa na odjeździe

GENUA 3 (Pat) Barthou przed wyjazdem swym odbył dziś rano z Lloyd Georgem naradę, w ciągu której omawiano wszystkie problemy związane z konferencją genueńską oraz o

gólną sytuacją. Barthou zapytał na wstępie czy Lloyd George widzi jeszcze sposób zawarcia głównego paktu pokojowego i czy byłoby możliwe zaproszenie Rosji do udziału w tym pakcie, gdyby Rosja odrzuciła memoriał.

Lloyd George odpowiedział, że należy umożliwić zawarcie paktu ze współdziałaniem Rosji lub bez niej. Dalej podkreślił Lloyd George jeszcze raz życzenie, aby odbyły się narady mocarstw koalicyjnych, które podpisały traktat wersalski w celu naradzenia się nad stosowaniem sankcji, jakie należałoby zastosować na wypadek uchylenia się Niemiec od przyjętych zobowiązań przyczem premier podkreślił, że osobisty udział Poincarego i tych proponowanych naradach, jak również w konferencji genueńskiej miałyby bardzo ważne znaczenie.

Lloyd George poruszył także kwestję granic Galicji Wschodniej, której uregulowania sobie życzy. Nie żąda jednak, aby nad sprawą tą obradowane w Genui. Przypuszczają, że ustne sprawozdanie, jak je złoży Barthou w Paryżu i wymiana zdań we francuskiej radzie min. ułagodzi i złagodzi ogólną sytuację. (7)

Barthou nie wróci?

PARYŻ 3 (PAT) Barthou przybył tu dzisiaj o godz. 10. 30.

PARYŻ 3 (PAT) „Matin“ donosi z Genui że Barthou oświadczył przed wyjazdem z Genui, iż powróci tylko w razie uzyskania zupełnej aprobaty swej działalności na konferencji. W przeciwnym wypadku nadeśle w odpowiednim czasie odnośne wyjaśnienie. 2

Sprawozdanie,

PARYŻ 3 (PAT) Rada min. zebrała się dziś po południu dla wysłuchania sprawozdania Barthou. (2)

Niespodzianka: bez niespodzianek.

GENUA 3 (PAT) Dzisiejsze plenarne posiedzenie konferencji odbyło się ściśle według zapowiedzianego programu. W głosowaniu przyjęto uchwały komisji finansowej i transportowej. Zebranie znamionował spokój i oficjalność. Przemówienia Cziczerina słuchano z uwagą oczekując niespodzianek. Tym razem jednak niespodzianek nie było żadnych. Specjalnie go rąco przyjmowano przemówienia Schanzera i Jasparyego. (2)

Nowe pomysły

LONDYN 3 (Pat) „Daily News“ donosi z Genui, że propagują tam myśl, aby w miejsce proponowanego przez Lloyd Georga paktu pokojowego przygotować na ogólne posiedzenie konferencji wniosek o przyjęciu Rosji i Niemiec do Ligi Narodów 7

Z powodu układu Włoch z Angorą.

ANGLJA I WŁOCHY.

LONDYN 3 (PAT) Haas. Rząd włoski zawiadomił rząd Wielkiej Brytanji o zawarciu układu handlowego z Angorą. Angielski minister spraw zagranicznych wysłał do Rzymu protest przeciw zawarciu tego układu. (12)

LEAFIEL d. 3 (PAT) Radjo Cała prasa angielska pochwała protest rządu wystosowany do rządu włoskiego w sprawie odrębnej umowy gospodarczej z kemalistami w Angorze. (12)

Wielkie zwycięstwo

myśli narodowej wśród społeczeństwa łódzkiego.

Wczorajsze olbrzymie manifestacje na cześć Konstytucji 3 maja.

(p) Wczoraj już od samego rana miasto przybrało wygląd świąteczny. Przybrano chorągwiemi domy, udekorowano balkony, oraz wysypano żółtym piaskiem ulice. O godzinie 11 na Placu Dąbrowskiego, otoczonym pierścieniem wojsk wszystkich rodzajów broni, zgromadziły się szkoły, stowarzyszenia, związki i cechy z niezliczoną ilością chorągwi.

Uroczystości rozpoczęły się mszą św. odprawioną przez ks. biskupa Tymienieckiego w asystencji licznie zebranego duchowieństwa. Po mszy św. na wystawionej trybunie ks. Urbański wygłosił okolicznościowe kazanie.

Mowa ks. T. Urbańskiego.

W Imię Boga Wszechmocnego w Trójcy Świętej ledwego.

Jak długa i szeroka ziemia nasza, gdziekolwiek dźwięk polskiej mowy zlewa się z harmonijnym odgłosem serc patriotycznych, tam dzisiaj święto narodowe, stawiące dostojny czyn przeszłości.

Dostojny czyn przeszłości Konstytucji 3 maja, wiekopomne dzieło mądrych, szlachetnych i przenikliwych przodków naszych, jest po dziś dzień wyniosłym drogowskazem, który rozświetla nam mroki długiej niewoli.

Poczęta z gorącej miłości kraju, zrodzona w ofiarnej porywie duchów, uświęcona przez naród cały, Konstytucja 3 maja jest najpiękniejszym czynem odradzającej się Polski, która chciała żyć mocna, wolna i wolność wszystkim dająca. Pierwszy rozbiór Polski odbywał się, jakby w przerażającej ciszy olbrzymiego grobu, bez szamotania i walki, jakby nie państwo żywe, ale gmach, w którym wymarli mieszkańcy, rozszarpywano na części.

Ustawa majowa obudziła wolę w martwiejącym narodzie. Kraj grzebany nie umierał, bo w nim tliła iskra ducha.

Powstanie Kościuszkowskie było wyrazem tej świadomej i zbiorowej woli narodu, który pragnął być wolnym i pragnienie swoje poniósł w ogień bitew na polu Racławic. Runęła wprawdzie strzaskana pociskami obcej przemocy, piękna kolumna wysiłku narodowych, ustawa 3 maja, ale śladów jej krótkiego trwania nie zatrzeć nie zdołało.

Pozostała własnością pokoleń i z pokoleń w pokolenie przechodziła, jako droga jasna pamiątka tragicznej przeszłości.

Twórcy Konstytucji 3 maja potrafili zjednoczyć wszystkich tych, którzy naród chcieli wyzwolić z pod obcej przemocy i przyszłość Rzeczypospolitej oprzeć na jej własnych siłach. Ich dusz nie splamiły przekupstwa: ich rąk nie zbrukały judaszowe srebrniki wrogich mocarstw. Ulegli wprawdzie przemocy, ale dziełem swym zaświadczyli w obliczu narodów świata całego, że rozbiór Polski był zbrodnią, był morderstwem żywego i pełnego sił twórczych narodu.

Ustawa majowa była dziełem długiego namysłu najtęższych głów, jakie posiadała ówczesna Polska. (5)

Nie narzuciły jej siły obce, ani przemoc wewnętrzna, lecz wypłynęła z głębi ducha i potrzeb narodu.

Stworzył ją geniusz polski. Jednego dnia bez krwi przelewów bez ofiar-wydobywała Polskę z odmetu anarchii stawiła w pierwszym rządzie państw cywilizowanych.

Odradzała polskę duchowo była strumieniem życia i zdrowia.

Zrywała z największymi wadami przeszłości.

Była wyrazem tęsknoty za jaśniejszą przyszłością.

I oto dzisiaj, ta jaśniejsza przyszłość swoje blaski roztoczyła wokół nas.

Wszechmocny i sprawiedliwy Pan nieba i ziemi dopełnił miary cierpień męczonego pol-

skiego narodu bezgraniczną dobrocią swoją, bo oto stanęliśmy w wolnych rządzie, zmartwychstaaliśmy po latach niewoli, jesteśmy wobec świata Polską i polakami.

A na świecie być polakiem to żyć bosko i szlachetnie.

Wiara krzepiła te świetlane duchy polskie, rodzące wielkie czyny dla przyszłych pokoleń. Wiara dawała moc twórczą, wiara była sprawczynią tych wielkich poczynań dla dobra synów wspólnej ziemi. Z tą wiarą, jak Bóg święta, zstępował do grobu ojcowie nasi, że nadejdzie on dzień, dzień wielki zmartwychwstania narodu, jeżeli nie pogrzebiemy ducha naszego.

Przed nami przyszłość, która spoczywa w ręku Boga ale i w naszym.

Do tej przyszłości mamy prawo, jeśli uznajemy to co w przeszłości było szlachetne wzniosłe, zbożne.

Idąc w przyszłość mamy budować,

Do pracy na chwałę Bożą, na chwałę i dobro ojczyźnej ziemi wzywa nas ideał polaka.

Do pracy wspólnej wzywa nas Konstytucja 3 maja.

Budujmy dom polski silny i niezachwiany w posadach cnót i zasad narodowych, dom w którym ma się przechowywać ognisko gorącej wiary w Boga i prawości życia.

W Imię Boga w Trójcy Świętej Jedynego budujmy szkołę polską, silną i niezachwianą w zasadach religijnych i narodowych.

W Imię Boga w Trójcy Świętej Jedynego budujmy życie społeczne polskie oparte na zgodzie wszystkich warstw i stanów, życie idące naprzód, rwące się do postępu w zdobyciach naukowych i przemysłowych w urządzeniach prawdy i obowiązku równych.

Synowie stu pokoleń, Wielkiej przeszłości dziedzice Boga na pomoc wzięcie, Ducha podnieście!

Co stracone do zdobycia! Ale oprócz łaski nieba trzeba, spójni trzeba czynów trzeba. Amen. (2)

Ordery, defilada, pochód.

Następnie odbyła się dekoracja oficerów i szeregowych. Sześciu oficerów i pięciu szeregowych zostało udekorowanych krzyżami „Virtuti Militari” i „Walecznych”. Dekoracji dokonał gen. Majewski w obecności ks. biskupa Tymienieckiego, przedstawicieli władz miejscowych i wojskowych.

Następnie odbyła się defilada wojsk przed dowódca okręgu, dekorowanymi oficerami i szeregowymi i przedstawicielami władz. Po defiladzie rozpoczął się imponujący rozmiarami pochód, który ulicą Dzielną i Piotrkowską doszedł do ul. Głównej, gdzie rozwiązał się.

Przed Grand-Hotelem witali przecho- dzających w pochodzie wojewoda p. Garapich, gen. Majewski, gen. Pachucki, komisarz rządu Łycki, prezydent miasta Rzewski, oraz przedstawiciele władz bezpieczeństwa publicznego.

W teatrze.

Po południu w szkołach odbyły się uroczyste obchody, zaś wieczorem w Teatrze Miejskim uroczysta akademja, w której brali udział artyści teatru mińskiego i chór im. Moniuszki. Okolicznościowe przemówienie wygłosił dyrektor Czaraszkiwicz wspominając najpierw w miejscu wszystkich bohaterów za wolność i niepodległość Ojczyzny w powstaniach, jak nie mniej tych co bronili Lwowa i Warszawy, kiedy już Polska odzyskała niepodległość. Wszyscy się radujemy dziś w całej Polsce i tylko Śląsk nie może na razie dzielić z nami radości, ale da Bóg niedługo i on się połączy z Matką...

Po przemówieniu odśpiewał mieszany chór

„Wizję szyldwacha” bardzo udatnie, potem prawdziwym zachwytem słuchaliśmy deklamacji panny Zosi Wolczyńskiej, która ze szczerem uczuciem i zrozumieniem wygłosiła wyjątek z nocy listopad. i Odeę do młodości.

Drugą część wieczoru zapełniły przedstawienia I-go aktu Mazepy i Spisku Koronacyjnego z Kordjana J. Słowackiego. (2)

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Dziś: Czwartek, 4 maja Szydora B. W. Z. K.
Wschód słońca g. 4 m. 44
Zachód g. 7 m. 15.

— Widowiska.

Teatr Polski (Cegielniana 65)

„O g. 8 w. Lato

„Filharmonja” (Dzielna 18)

„Casino” (Piotrkowska 72)

„Atlantyda” 2 ser ja

„Grand Kino” (Piotrkowska 72)

Dama z pokoju N. 15.

„Luna” (Przejazd 1)

„Panowie morza”

— Wzrost kosztów utrzymania.

(p) Komisja miejscowa do badania zmian kosztów utrzymania w Łodzi, ustaliła, że dnia 1 maja 1922 r. koszt utrzymania dzienne go rodziny pracowniczej złożonej z 4 osób wyniósł marek 1344,5, że w porównaniu z cenami na 1 kwietnia rb. koszty utrzymania wzrosły o marek 80, 41, co w procentach wynosi 6, 36 (12)

— W przededniu strajku pracowników bankowych.

W poniedziałek w lokalu stowarzyszenia handlowców polskich odbyło się nadzwyczajne walne zgromadzenie członków związku zawodowego pracowników bankowych w Łodzi. Reprezentowanych było 17 banków.

Prezes związku zdał sprawozdanie z dotychczasowych pertraktacji ze związkiem banków w sprawie podwyżek dla pracowników bankowych.

Po wysłuchaniu, tego sprawozdania wywiązała się 2 godzinna ożywiona dyskusja. Cały szereg mówców wypowiadał się za bezwzględny strajkiem. Inni byli zatem by w dalszym ciągu pertraktować.

W rezultacie wyrażono zarządowi wotum ufności i powzięto rezolucję, uchwalającą poparcie akcji bezwzględnej bezrobocia, które ma trwać tak długo, aż słuszne postulaty pracowników w całości zostaną uwzględnione.

Wykonanie tej uchwały powierzono zarządowi w terminie do 13 maja br. przyczem odpowiedzialność walne zebranie przyjęto na siebie.

Postanowiono nie wybierać komitetu strajkowego, lecz przeprowadzenie strajku przekazać zarządowi wraz z meżami zaufania.

— Aresztowanie komunisty.

(p) Aresztowano komunistę Bolesława Tobolskiego, zamieszkałego przy ul. Polnej, 14, który rozrzucał odezwy komunistyczne przy Tobolskim znaleziono 37 odezw partii komunistycznej Polski (12)

— Straszny wypadek.

(p) W dniu 1 maja o godzinie 11-ej wieczorem posterunkowy posterunku Dominicy Edward Taliński przez nieostrożne obchodzenie się z bronią zabił swą żonę. Taliński widząc konającą żonę, przystawił karabin pod gardło i pociągnawszy nogą kurek, spowodował wystrzał i padł trupem na miejscu.

Tanio i dobrze kupuje każdy w sklepie biawatnym

A: Tetzlaff i S-ka Piotrkowska 100 telefon 541.

Grand-Kino

Dziś premiera!

DAMA Z POKOJU Nr. 13

Dramat w 5 aktach wytwórni Goldwyn Pictures New - Jork.

w roli tytułowej znakomita tragiczka amerykańska

PAULINA FREDERICK

Niezapomniana
MADAME X

Grand-Kino
Dziś premiera!

Początek przedstawień o godz. 5-ej po poł. ostatniego o godz. 9.15 w.

CORSO

Kino

ul. Zielona 2.

Smierć Geoffa

Wielki amerykański dramat w 6 częściach z

MARJĄ WALCAMP

w roli głównej.

Dla uniknięcia natłoku uprasza Dyrekcja o łaskawe przybycie na wcześniejsze seanse.

Teatr SCALA

We wtorek, 9-go i w
środe, 10 maja r. b.
o godz. 8.30 w.

TYLKO 2 WYSTĘPY

artystów teatru
Małego w Warszawie.

CEGIELNIANA 18.

„Ośma żona Sinobrodęgo”

z K. Junoszą-Stepowskim

w roli
główn.

Komedja w 4 aktach Alfreda Savoir'a.

Bilety już są do nabycia w eukierni W. Komara
róg Piotrkowskiej i Benedykta. od 11-2 i 4-8
a w dn. przedst. w kasie teatru przez cały dzień

Dr. F. Skusiewicz

ul. ANDRZEJA 11.

Choreby skórne i weneryczne
godziny przyjęć od 9 — 11 i od
5 do 7 i pół pp. Panie od 5-6
998-B-

Dr. med P. BRAUN

Południowa 23,

Spec. chorób wenerycznych i skór
nych i moczopłciowych. Przyjm.
10-1 i 5-8. Panie 4-5.
617-B-12

Dr med

Zygmunt Golec

Choroby skórne i weneryczne
ul. Andrzeja Nr 3 1 p
godz. prz. od 10-11/2, i od 6-7 1/2
dla pań 5-6 w niedzielę i święt4
od 10-12 w pol. (1510a

B. urzędnik

państwowy, doskonale obeznany
z handlem i stosunkami na pog-
raniczu rosyjskim przyjmie po-
sade, która by pozwoliła na zu-
żytkowanie jego stosunków i wia-
domości. Oferty w „Rozwoju”
pod „Granica” (1927K
Rzentowicza, Grotgera, Kossa-
ta, Matejki, Stemitradzkiego

albumy

okazyjnie kupię. Oferty w Roz-
woju sub: „Okazyjne kupno”

Kupuje meble

dywany, maszyny do szycia
futra, garderobę i sprzęty
domowe. WAJCMAN
Dzielna 19 (256P)

P. U. Z. A. P. P.

KOMISJA WŁÓKIENNICZA

Łódź, Al. Kościuszki № 1, III p.

ogłasza niniejszym

PRZETARG Nr. 7

na sprzedaż: przedży bawełnianej i inwentarza
ruchomego Komisji.

Oferty z podaniem cen loco Magazyn Komisji Włókienniczej, należy-
cie ostemplowane, winny być składane w Biurze Komisji najpóźniej do
dnia 6 maja 1922 r. włącznie.

Wadja w wysokości 10 proc. oferowanej sumy winny być złożone do
P. K. K. P. w Łodzi na rachunek Komisji Włókienniczej № 477, najpóź-
niej do dnia 6 maja 1922 roku włącznie, Pokwitowań z P. K. K. P. przed-
stawić nie potrzeba.

Otwarcie kopert nastąpi w Biurze Komisji Włókienniczej w dniu 9
maja 1922 r., o godz. 2-ej po poł., poczem niezwłocznie zarządzony zos-
tanie przetarg ustny, poczynając od najwyższej ceny ofertowej.

W przetargu ustnym wezmą udział jedynie ci oferenci, którzy ofiaru-
ją w przetargu ofertowym cztery najwyższe ceny.

Przemysłowcy, którzy przerabiali bawełnę dla Komisji Włókienniczej
będą mieli warunki ulgowe. Warunki przetargu winny być podpisane przy
złożeniu oferty.

Próbki, informacje i szczegółowe warunki — w Biurze Komisji Włó-
kienniczej od godz. 9 ej do 11-ej w dniu powszednie. 1931p

AAAA Na wypłatę etaminy w
kwiaty i gładkie towa-
ry damskie i męskie firanki
płócienne Kilińskiego 40-10
front -3

AAA Kupuje meble dywany
garderobę maszyny do
szycia płacę najwyższe ceny Be-
nedykta 28-13 parter Łazien-
5188-8

AAA Kupuje meble dywany
garderobę futra maszyny
do szycia płacę najlepiej Wajn-
rajch Benedykta 19
4025-17

Drobne ogłoszenia:

Kupno i sprzedaż:

AA Kredens stół krzesła łóżka
szafy otomanę zegar leżan-
kę biurczko lampę sprzedam
tanioPiotrkowska 261-4 front
9510-4

A Łóżka szafy bielizniarki u-
mywalnie szafki nocne kre-
dens stół krzesła garnitur salo-
nowy lastra biurka otomanę ta-
nio sprzedam Piotrkowska 225
m. 3 4072 9

Sprzedam 5 morgi ziemi 2 do-
my drewniane sad owocowy
80 drzew i plac cały majątek
leży przy Brzezinskiej 116
4076-2

Sklep spożywczy z pokojem
do sprzedania od zaraz Lu-
belska 12 3996-2

Sprzedam tanio warsztat tkac-
ki z parową maszyną na lok-
ciowy towar wiadomość Rado-
goszcz ul. Teppera 1 przed Jul-
janowem 4032-4

Sklep do sprzedania z powođu
wyjazdu zaraz Krucza 19
3963-2

7 włók ziemi z inwentarzem
zabudowaniem sprzedam Pań-
ska 67-12 Szmyt 3959-2

Sklep spożywczy z mieszka-
niem zaraz do sprzedania wia-
domość ul. Wysoka 16 m. 10 od
5-7 w. 3775-4

Sklep do sprzedania tanio by-
le zaraz Karola 26
4063-2

Do sprzedania rolniaki parokon-
ne na resorach Kadwańska
10 4053-2

**CENA OGŁOSZEN PRZED TEKSTEM I W TEKSCIE — 180 mk. ZWYCZAJNE — 40 mk. NEKROLOGI — 90 mk., KOMUNI-
KATY — 100 mk. DROBNE OGŁOSZENIA BEZTERMINOWE — 10 mk. ZA WYRAZ, DUŻE LITERY 120 mk
DLA POSZUKUJĄCYCH PRACY — 5 mk. OGŁOSZENIA ZAMIEJSCOWE 50 PROC. DROŻEJ ZAGRANICZNE 100 PROC.
DROŻEJ. Stronica przed tekstem dla ogło szeń podzielona na 3 łamy, za tekstem 5 łamów.
ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można zama wiać „Rozwój” w Zgierzu u p. Lacha, w Pab-
janicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa.
Każda nowa podwzka obowiazuje już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.**